

BOEKBESPREKING

Geys, J.F., & R. Marquet, 1983. Veldatlas voor cenozoïsche fossielen van België, 2. Paleogeen. - Publ. van de Belgische Vereniging voor Paleontologie v.z.w.
Uitgave E.J. Brill, Leiden. Prijs f 48,-.

Met deze drietalige uitgave (nederlands, frans, engels) wordt beoogd, evenals dat het geval was met "veldatlas 1" voor het Neogeen, om studenten en amateurs "een eenvoudig hanteerbaar determinatiegidsje" te verschaffen bij het determineren van een groot aantal fossielen uit afzettingen van de in de titel genoemde ouderdom. Het boek bevat 78 platen, waarop een groot aantal, meest algemene fossielen uit het Paleoceen, Eoceen en Oligoceen is afgebeeld. Bovendien is er steeds bij elk tijdperk een korte inleiding over de stratigrafie en worden de belangrijkste ontsluitingen van de laatste 15 jaar genoemd.

Een dergelijk werk heeft natuurlijk z'n beperkingen, maar het is voor de beginnend amateur toch een nuttige start. Voor de meer gevorderde gebruiker is het prettig, dat in een niet gering aantal gevallen typemateriaal is afgebeeld. De kwaliteit van de foto's is helaas lang niet overal optimaal, er zijn vele minder scherpe, ongelukkig belichte of weinig contrastrijke foto's, soms op een ongebruikelijke manier gemonteerd op de platen.

In enkele gevallen wordt verwezen naar ongepubliceerde dissertaties (Ringelé, 1974; Nolf, 1974), wat minder gewenst is omdat zo'n referentie niet natrekbaar is en bovendien nomenclatorisch ongeldig.

In een aantal gevallen zijn de determinaties en/of de herkomst van het materiaal onjuist of aanvechtbaar. Als voorbeelden vermelden wij: *Barbatia lamellosa* (behoort in het geslacht *Acar*), *Anadara sulcicostata* (komt niet uit de Zanden van Oude Biesen, maar uit de Zanden van Grimmertingen), *Aquilofusus waeli* (behoort in het genus *Scalaspira* en werd niet beschreven door Nyst in 1852, maar door Beyrich in 1854), *Pseudamnicola angulifera* (is een juveniel exemplaar van *Nystia duchasteli*), *Nucunella taxandrica* en *Limopsis retifera* (betreft in beide gevallen *Limopsis goldfussi*), *Aturia aturi* (is *Aturia* sp.; *A. aturi* is vrijwel zeker beperkt tot jongere afzettingen; de oligocene soort is, nog steeds, ongedetermineerd), *Glycymeris lunulata lunulata* (is *G. obovata*, *G. lunulata* komt in het Chattien niet meer voor), *Lutetia ovalis* (het afgebeelde exemplaar is een soort uit de Veneridae, zeker geen *Lutetia*), *Euspira dilatata* (is *E. helicina* s.lat.), *Villorita neglecta* (is *Cyrenorita neglecta*), *Euspira catena* aff. *achatensis* (is *E.? helicina*, de naam *achatensis* is een nomen dubium), *Bonellitia evulsa* (behoort in het geslacht *Cancellaria*, subgenus *Merica*), *Epalxis crenata* (behoort in het geslacht *Bathytoma*), *Turricula belgica* (behoort in het geslacht *Orthosurcula*, en werd niet beschreven door Von Münster in 1826, maar door Von Münster in Goldfuss, 1841, waardoor de naam *belgica* een jonger synoniem is van *regularis* De Koninck, 1837), *Lentidium nysti* (afgebeeld is een klep van *L. triangula*, de soort *nysti* komt niet voor in de Zanden en Mergels van Oude Biesen, maar in de Zanden van Boutersem).

De meeste van bovenstaande opmerkingen hebben betrekking op de oligocene soorten, eenvoudig omdat wij in fauna's van deze ouderdom het best thuis zijn. Hopelijk bevatten de determinaties van de paleocene en de eocene soorten minder onjuistheden.

Al met al geeft dit boekje ons aanleiding tot een flink aantal opmerkingen. Toch is de uitgave van zo'n werk een goed initiatief van de B.V.P., waar ongetwijfeld velen plezier en nut van zullen hebben.

(M.C. Cadée & A.W. Janssen)